Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100042

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-01-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варжель Ольга Валентинівна
2. VARZHEL OLHA VALENTYNIVNA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 183

Назва наукової спеціальності: Технології захисту навколишнього середовища

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-01-2023

Спеціальність за освітою: Магістр з гірництва

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.052.014

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, буд. 95, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, буд. 95, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 87.33.35

Тема дисертації:

1. Обґрунтування стратегічних пріоритетів та технологій забезпечення екологічної безпеки агросфери Рівненської області.

2. Grounds for Strategic Priorities and Technologies of Ensuring Ecological Safety of Rivne Region Agricultural Sector.

Реферат:

1. Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню важливого науково-прикладного завдання, що полягає в оцінці екологічної безпеки агросфери Рівненської області. Наводиться аналіз останніх публікацій, в яких екологічна небезпека визначається як загроза погіршення якості природного середовища, ураження людей, особин і популяцій та інших живих організмів, обумовлених наявністю чи популяційною можливістю виникнення екодеструктивних природних і антропогенних факторів. Стверджується, що для дефініції екологічної безпеки агросфери визначальне значення мають наступні характеристики: пріоритетності, захищеності, рівноважності, перманентності, нелімітованості в часі, динамічності, превентивності. Із врахуванням цих характеристик запропоноване авторське визначення поняття «Екологічної безпеки агросфери як типу динамічної рівноваги складної, відкритої, вірогіднісної, нелінійної системи, ресурсної, агроекологічної, антропоцентричної складових, які впливають на людину, економіку, при якій функціонує система запобігання виникненню будь-яких екодеструктивних чинників, захищеність від їхньої дії людини, ґрунтів, ґрунтових екосистем, ресурсів, врожаїв, збереження їх властивостей і підтримання відновної здатності у ближній і віддаленій перспективі». Проміжок між поняттями екологічна безпека (загрози відсутні) та екологічна небезпека (загрози погіршують природне середовище до стану неможливого їх відновлення) рекомендується покласти в основу системи діагностики агросфери. Запропоновано за типом взаємопов'язаних об'єктів екологічну безпеку агросфери представляти функцією трьох перемінних, а саме: ресурсної, агроекологічної, антропоцентричної складових, які характеризуються базовими екологічними показниками. Зазначається, що стан екологічної безпеки агросфери визначається факторами: стимуляторами, що справляють позитивний вплив на її стан, та дестимуляторами, які, навпаки, негативно впливають на стан агросфери. Рекомендується виділити наступні критерії екологічної безпеки агросфери: екологічної безпеки (показники ресурсної, агроекологічної, антропоцентричної складових агросфери підтримуються наближеними за значеннями до оптимальних); екологічного ризику (показники складових агросфери мають незначні відхилення від оптимальних); екологічної загрози (деякі показники складових агросфери мають суттєві відхилення від оптимальних, але зберігається можливість відновлення їх до попередніх (або близьких) параметрів; екологічної небезпеки (показники складових агросфери погіршились до меж, коли їх відновлення до попередніх параметрів стає неможливим). Розроблена блок-схема діагностики екологічної безпеки агросфери, яку доцільно здійснювати за трьома блоками: підготовчим, аналітичним, оцінюючим. На заключному етапі оцінювання екологічної безпеки агросфери агреговані блокові показники інтегрують в індекси екологічної безпеки, за якими з використанням шкали, а саме: 1,0-0,6835 – безпека; 0,6835-0,4851 – ризик; 0,4851-0,1902 – загроза; 0,1902-0 – небезпека і визначають її стан. Запропонована методика діагностики екологічної безпеки агросфер районів рекомендується до використання Об'єднаним територіальним громадам (ОТГ), сільським радам (СР) для встановлення небезпечних, загрозливих станів ресурсної, агроекологічної, антропоцентричної складових і планування їх усунення при розробці стратегій сталого розвитку та програми дій з охорони довкілля цих адміністративних одиниць. Удосконалення регіональної системи моніторингу доцільно здійснювати синхронно за етапами: спостереження за показниками якості довкілля; аналізу та оцінки стану довкілля, його змін та наслідків цих змін; прогнозування впливів показників якості довкілля на стан екологічної безпеки і захворюваність населення.

2. The qualifying scientific work represents the solution of significant scientifically appliedtask which isaimed at evaluation of ecological safety of Rivne region agricultural sector. There is some analysis of the latest publications where ecological hazard is defined as the thre at toworsen the quality of the environment, to do damageto people, individuals, population sando ther living organisms, raised by existence or population reason for emerging ecodestructive natural and anthropogene factors. It is ascertainedthattodefineecological safety of agricultural sector the following characteristic sare of specific importance: priority, protection, balance, permanency,

unlimitednessintime, dynamics, preventiveness. Taking in to account these characteristics author`s definition of the concept “Ecological safety of agricultural sectoras a type of dynamic balance of complicated, open, authentic, non-linear system, resource, agroecological, anthropocentric components that in fluence a person and economicsunder which the system of prevention of any destructive factors emersionis functioning, protection of a man, soils, soil ecosystems, resources, crops from their activity, preservation of the irpeculiarities and sustaining their renewablecapabilityinthenearestanddistantprospects” issuggested. It is recommended to take a gapbetweentheconcept “ecological safety” (when threatsareabsent) and “ecological hazard” (when threatsworsenthehabitatuptotheirimpossibilitytoberenewed) as the base for agricultural sector diagnostics system. It is suggested to represent agricultural sector ecological safety according to the types of interconnected objects by the function of three variable ones, suchasresources, agroecological, anthropocentric components which are characterized by basic ecological indicators. It is pointed out that the state of agricultural sector ecological safety is defined by the following factors: stimulants that make positive impact onits state and destimulants which inversely influence the agricultural sector state negatively. It is recommended to define the following criteria of agricultural sector ecological safety: ecological safety (when indicators of resource, agroecological, anthropocentric components of agricultural sector are maintained by the approximatevalueto optimal), ecological risk (indicator sof agricultural sector components have in significant divergence from optimal), ecologicalthreat (when some indicators of agricultural sector components have essential divergence from optimal butitis possible to renew them to the previous or close parameters), ecological hazard (when the indicators of agricultural sector components have worsened to the limit when their renewal to the previous parameters become simpossible). The rewas worked out the block-system of the diagnostics of agricultural sector ecological safety which canbereasonablycarriedoutaccording to three blocks: preparatory, analytical, evaluative. At the final stage of evaluation of agricultural sector ecological safety aggregated block indicators are integratedin to indicators of ecological safety, according to which the following onesareused: 1,0-0,6835 – safety; 0,6835-0,4851 – risk; 0,4851 – 0,1902 – threat; 0,1902-0 – danger, and they defineitsstate. The suggested methods of diagnosis of ecological safety of the districts agricultural sectoris recommended to be used by united territorial communities (UTC), village councils (VC) in order to defined angerousthreatening states of resource, agroecological, anthropocentric components and planning the irelimination while working out the strategies of sustainability and programmes of actions for environment protection of the seadministrative units. It is advis able to carry out the improvement of regional monitoring system synchronously following the stages: monitoring of environment quality indicators, analysis and evaluation of environments tate, it schanges and consequences of the sechanges, prognostication of the influence of quality indicators of environment on the state of ecological safety and population morbidity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщенко Віталій Анатолійович

2. ISHCHENKO VITALII ANATOLIIOVYCH

Кваліфікація: к.т.н., 05.11.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прищепа Алла Миколаївна

2. PRYSHCHEPA ALLA MYKOLAIVNA

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пацева Ірина Григорівна

2. PATSEVA IRYNA HRIHORIVNA

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Адаменко Ярослав Олегович
2. ADAMENKO YAROSLAV OLEHOVYCH

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кватернюк Сергій Михайлович
2. KVATERNIUK SERHII MYKHAILOVYCH

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрук Роман Васильович

2. PETRUK ROMAN VASYLOVYCH

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Петрук Василь Григорович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Петрук Василь Григорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.